

September 2014

Några vanliga frågor om vad som händer när du blir vuxen.

Lättläst

Att skaffa ett arbete	3
Arbetsförmedlingen	3
Lönebidrag	3
Samhall	3
Daglig verksamhet	4
Fortsatta studier	4
Lärvux	4
Folkhögskola	4
Så får du pengar om du inte har ett arbete.....	4
Aktivitetsersättning	5
Bostadstillägg.....	5
Handikappersättning.....	5
Förmånsintyg.....	6
Studiehjälp.....	6
Studiebidrag.....	6
Extra tillägg och inackorderingstillägg	6
Rg-bidrag om du går på riksgymnasium	7
Förlängt barnbidrag.....	7
Så skaffar du ett eget hem	7
Egen lägenhet.....	7
Bostad med särskild service.....	8
Korttidsvistelse, kontaktperson och ledsagare.....	8
Du kan få korttidsvistelse när du är vuxen	8
Du kan ha en kontaktperson.....	8
Du kan ha en ledsagare	8
Aktiviteter på fritiden	9
UNG Samtalsgrupper.....	9
Du kan få svar på frågor om sex och samlevnad	10
Du kan få hjälp med din ekonomi	10
Om att ta körkort.....	11
Om du behöver hjälp med sjukvård, tandvård eller habilitering.....	12
Sjukvård	12
Tandvård.....	12
Du kan få hjälp från habiliteringen.....	13
Teletal – en telefontjänst för alla	13
Sjukhusens habilitering	13
Du kan få mer information.....	13

Att skaffa ett arbete

Det finns flera sätt att skaffa arbete.

Arbetsförmedlingen kan hjälpa dig att skaffa ett arbete.

Du kan till exempel ha ett arbete där arbetsgivaren betalar hela lönen, eller ett arbete med lönebidrag.

Du kan också få arbete hos Samhall.

Ungdomar med utvecklingsstörning och autism har rätt till daglig verksamhet enligt LSS.

Här kan du läsa mer om hur du kan få ett arbete.

Arbetsförmedlingen

Du som bor i Stockholms stad eller Lidingö stad och söker ett arbete.

Kan vända dig till

Arbetsförmedlingen Stockholm Unga Funktionshindrade.

Se **www.arbetsformedlingen.se**

eller ringa 0771-60 00 00.

Bor du i en annan kommun i Stockholms län vänder du dig till Arbetsförmedlingen i din kommun.

På Arbetsförmedlingens webbplats kan du läsa mer om det stöd som finns för personer med nedsatt arbetsförmåga.

Adressen till webbplatsen är www.arbetsformedlingen.se

Du kan också ringa till Arbetsförmedlingens kundtjänst på telefonnummer 077 41 64 16.

Lönebidrag

Du kan få särskilt stöd för att få arbete.

Du kan till exempel ha ett arbete med lönebidrag.

Det betyder att staten betalar en del av lönen till din arbetsgivare.

Arbetsförmedlingen kan berätta om annat särskilt stöd som du kan få.

Samhall

Samhall är ett företag som jobbar med att ordna arbeten

för personer med funktionsnedsättning.
Arbetsförmedlingen kan berätta mer om Samhall.
Du kan också läsa om Samhall
på deras webbplats, www.samhall.se

Daglig verksamhet

Ungdomar med utvecklingsstörning eller autism
har rätt till sysselsättning
som kommunen hjälper till med.
Det kallas daglig verksamhet enligt lagen LSS.
Du ansöker om daglig verksamhet
hos kommunens LSS-handläggare
eller biståndsbedömare.

Daglig verksamhet kan vara
något du gör i en särskild lokal
med personal som leder arbetet.

Daglig verksamhet kan också vara
något du gör på en vanlig arbetsplats
med stöd av personal.
Du kan få mer information
av kommunens LSS-handläggare
eller biståndsbedömare.

Fortsatta studier

Lärvux

Lärvux är en utbildning för vuxna.
Utbildningen är för personer med utvecklingsstörning,
autism eller förvärvad hjärnskada.
Det finns olika kurser att välja bland.
Vänd dig till din kommuns vuxenutbildning
för mer information.

Folkhögskola

Det finns folkhögskolor i hela Sverige.
Det är en utbildning för vuxna.
Det finns olika kurser att välja bland.
Du hittar alla kurserna på www.folkhogskola.nu.
Du kan också ringa telefon 08-796 00 50.

Så får du pengar om du inte har ett arbete

Det finns flera sätt att få pengar
även om du inte har ett arbete.
Du kan få aktivitetsersättning

och du kan få bostadstillägg.
Om du har en funktionsnedsättning som gör
att du behöver extra hjälp kan du få handikappersättning.
Du som studerar har olika möjligheter att få studiehjälp.

Aktivitetsersättning

Du kan få aktivitetsersättning
om du har nedsatt förmåga att arbeta
och är mellan 19 och 29 år gammal.
Du ansöker om aktivitetsersättning hos Försäkringskassan.
Du kan få aktivitetsersättning
tidigast från och med juli månad
det år du fyller 19 år.
Du kan få aktivitetsersättning
för längst tre år i taget.

När du har aktivitetsersättning
kan Försäkringskassan hjälpa dig med
olika aktiviteter som gör att du
kan lära dig mer och få mer kunskaper.
Du kan till exempel vara med i en förening eller
syssla med en hobby.

Unga människor som arbetar på
en daglig verksamhet
brukar ha aktivitetsersättning.

Du kan få aktivitetsersättning
om du behöver längre tid för att bli klar med skolan
på grund av din funktionsnedsättning.

Bostadstillägg

Bostadstillägg är bidrag till din hyra.
Du som har aktivitetsersättning
kan ansöka om bostadstillägg.
Hur mycket pengar du får beror på
hur mycket du betalar i hyra
och hur mycket pengar du tjänar

Du ansöker om bostadstillägg
hos Försäkringskassan.

Handikappersättning

Du som har en funktionsnedsättning
som gör att du behöver extra hjälp

eller har merkostnader
kan ansöka om handikappersättning hos Försäkringskassan.
Merkostnader är extra kostnader
som du har på grund av din funktionsnedsättning eller sjukdom,
till exempel att du måste betala för hemtjänst och god man.

Du kan få handikappersättning
från och med juli månad det år du fyller 19 år.

Förmånsintyg

Du som har handikappersättning
eller aktivitetsersättning
får åka billigare med tunnelbana, buss
och pendeltåg.
Du ska visa upp ditt förmånsintyg
när du köper dina resor.
Förmånsintyget får du från Försäkringskassan.
Du kan ringa till Försäkringskassan för mer information
på telefonnummer 0771-524 524.

Studiehjälp

Här kan du läsa om olika sätt du kan få pengar
när du studerar.

Studiebidrag

Du som går på gymnasiet, folkhögskola eller komvux
får studiebidrag från att du fyller 16 år
tills du fyller 20 år.

Centrala studiestödsnämnden, CSN, betalar ut pengarna
i slutet av varje månad under skolterminerna,
det vill säga i september till december
för höstterminen
och i januari till juni för vårterminen.

I juli och augusti får du inget studiebidrag.
Du behöver inte ansöka om studiebidrag
om du studerar i Sverige.
Din skola anmäler till CSN
att du studerar.

Extra tillägg och inackorderingstillägg

Om din familj bara tjänar lite pengar
kan ni ansöka om extra tillägg,
det vill säga mer pengar varje månad.

Om du inte kan bo hemma när du studerar kan du ansöka om inackorderingstillägg, pengar som du ska använda för ditt boende när du studerar.

Du kan läsa mer om studiehjälp på Centrala studiestödsnämndens webbplats, www.csn.se
Webbplatsen har lättläst information.

Rg-bidrag om du går på riksgymnasium

Om du går på ett riksgymnasium så kan du ansöka om Rg-bidrag. Ett riksgymnasium är en speciell skola för elever från hela Sverige.

Det finns riksgymnasium för elever som är döva eller hörselskadade och för elever som har stora rörelsehinder. Syokonsulenten på din skola kan berätta mer om riksgymnasierna.

Förlängt barnbidrag

Du som går kvar i grundskola eller särskola efter att du har fyllt 16 år kan få förlängt barnbidrag. Skolan ska tala om för Försäkringskassan att du fortfarande studerar. Förlängt barnbidrag betalas ut varje månad på året.

Så skaffar du ett eget hem

Det finns olika sätt att skaffa ett eget hem. Om du vill bo i en egen lägenhet kan du få hjälp av bostadsförmedlingen. Personer som har rätt till stöd enligt LSS kan söka en gruppboende. Här nedan kan du läsa mer om hur du skaffar ett eget hem.

Egen lägenhet

Om du vill bo i en egen lägenhet så söker du om det på bostadsförmedlingen eller hos ett bostadsföretag. Du kan anmäla dig till Stockholms stads bostadsförmedling från den månad du fyller 18 år. Du kan läsa mer på deras webbplats,

www.bostad.stockholm.se/sv/lattlast

Behöver du hjälp hemma?

Du ansöker om hemtjänst eller personlig assistans hos kommunens LSS-handläggare eller biståndsbedömare.

Bostad med särskild service

Bostad med särskild service är ett boende du kan söka hos kommunen.

Till exempel är gruppboende ett boende med särskild service.

I en gruppboende ska du få den hjälp och det stöd som du behöver.

Prata med kommunens LSS-handläggare eller biståndsbedömare.

De kan berätta mer om bostad med särskild service

Korttidsvistelse, kontaktperson och ledsagare

Här kan du få information om vad korttidsvistelse är.

Du får också veta vad en kontaktperson och en ledsagare kan hjälpa dig med.

Du kan få korttidsvistelse när du är vuxen

Korttidsvistelse kan exempelvis vara att ibland bo på ett korttidshem eller att åka på läger.

Du kan få mer information från LSS-handläggaren eller biståndsbedömaren i din kommun.

Du kan ha en kontaktperson

En kontaktperson är någon som kan vara en kompis och ett stöd för dig.

Kontaktpersonen kan komma hem till dig eller så kan ni göra något tillsammans, till exempel gå på bio, se en fotbollsmatch eller fika tillsammans på ett kafé.

Du kan få mer information från LSS-handläggaren eller biståndsbedömaren i din kommun.

Du kan ha en ledsagare

En ledsagare är en person som kan följa med dig och hjälpa dig

när du gör aktiviteter på fritiden.
Ledsagaren kan till exempel
följa med dig när du träffar dina vänner
eller går ut och dansar.
Du kan få mer information
från LSS-handläggaren eller biståndsbedömaren
i din kommun.

Aktiviteter på fritiden

Alla har rätt till en aktiv fritid.
En del kommuner har fritidskonsulenter.
Det är personer som vet
vad människor kan göra på fritiden
i den kommunen.

Du kan också läsa på fritidsnätets webbplats
www.fritidsnatet.se
om aktiviteter som du kan göra på fritiden.

Du kan ringa till Forum Funktionshinder
på telefonnummer 08-123 350 10
eller texttelefonnummer 08-123 350 40
och fråga om tips.

Du kan också läsa om aktiviteter att göra på fritiden
på Fritid för allas webbplats
www.stockholm.se/fritidforalla

UNG Samtalsgrupper

Habiliteringen har verksamheten
UNG Samtalsgrupper.
Ungdomar och unga vuxna
med utvecklingsstörning
eller rörelsehinder
eller båda,
kan träffa varandra i grupper
och prata om frågor som känns viktiga.
Du kan få mer information
från ditt habiliteringscenter
eller direkt från UNG Samtalsgrupper.
UNG Samtalsgrupper har telefonnummer 08-123 351 75.

Webbplatsen för UNG Samtalsgrupper är
www.habilitering.nu/ung

Du kan få svar på frågor om sex och samlevnad

Du kan prata med kommunens ungdomsmottagning när du har frågor om sex

och om att vara tillsammans med någon.

Du kan också få hjälp med preventivmedel på ungdomsmottagningen.

De flesta ungdomsmottagningar är till för dig som är mellan 12 och 23 år gammal.

På en ungdomsmottagning arbetar oftast läkare, barnmorska och kurator.

Ungdomsmottagningen i Skärholmen tar emot ungdomar med rörelsehinder som är yngre än 25 år och behöver en anpassad mottagning.

Mottagningen tar emot ungdomar från hela Stockholms län. Telefonnumret är 08-508 244 70 och mottagningen har telefontid på vardagar mellan klockan 11 och klockan 12.

Du kan också skicka dina frågor till ungdomsmottagningen på Internet. Webbplatsen har tips för dig som har en fysisk funktionsnedsättning. Adressen till webbplatsen är www.umo.se

Du kan få hjälp med din ekonomi

Du kan fortfarande få hjälp med att sköta din ekonomi när du fyller 18 år och blir myndig.

Du själv eller någon nära släkting kan ansöka om att du ska ha en god man. En god man är en person som hjälper dig att sköta din ekonomi.

Du ansöker om att ha god man hos överförmyndaren i din kommun eller hos tingsrätten.

Du kan själv föreslå en person som ska bli din gode man.

Men det är överförmyndaren
som bestämmer vem som blir god man

En god man kan hjälpa dig med annat också
till exempel att ansöka om LSS-insatser.

Du kan få mer information
om vilken hjälp du kan få av en god man
från överförmyndaren i din kommun.

Om att ta körkort

Du behöver ett körkortstillstånd
för att få börja övningsköra.

Alla har rätt att ansöka om ett körkortstillstånd
men alla får inte ett tillstånd.

Du måste kunna fungera som bilförare
om du ska få ta körkort.

Du får inte ha en sjukdom eller en funktionsnedsättning
som gör att du kan vara en risk
för säkerheten i trafiken.

Du ansöker hos Transportstyrelsen
om körkortstillstånd.

När du ansöker om körkortstillstånd
fyller du i en hälsodeklaration.

Transportstyrelsen kan be dig att skicka
ett intyg från en läkare
om de behöver mer information.

Ett körkort kan gälla bara för vissa bilar,
till exempel bilar med automatväxel.

Du kan få mer information från Transportstyrelsen.

Du kan läsa information om körkort

på webbplatsen www.korkortsportalen.se

Webbplatsen har information på lättläst svenska
och du kan få alla blanketter där.

Du kan ringa till

Transportstyrelsens kundtjänst

på telefonnummer 077 1 81 81 81

och texttelefon 019 33 32 20, 010 495 64 90.

En del trafikskolor har anpassad utbildning
för personer med funktionsnedsättning.

Du kan söka trafikskola på www.korkort.nu
Körkortsboken finns på lättläst och
inläst på cd.

Om du behöver hjälp med sjukvård, tandvård eller habilitering

Här kan du läsa mer om hur du ska göra
om du är sjuk eller har problem med dina tänder.

Här finns också information om habilitering
för dig som är vuxen.

Sjukvård

När du har frågor om vård och om din hälsa
ska du prata med din husläkare.
Husläkaren kan hjälpa dig att få träffa
en specialistläkare om du behöver.
Då skriver husläkaren en remiss.

Tandvård

Tandvård är gratis
till och med det år du fyller 19 år.

Du som är över 19 år
och har rätt till stöd enligt lagen LSS
har rätt till billigare tandvård.

Då behöver du ett intyg om tandvårdsstöd
från kommunens LSS-handläggare
eller biståndshandläggare.
Om du inte har LSS-insatser
kan kuratorn på habiliteringscentret
ansöka om tandvårdsstö dintyg åt dig.

När du har tandvårdsstöd
betalar du en patientavgift för din tandvård
precis som för annan vård.
Avgiften för tandvård
räknas in i ditt högkostnadsskydd
för annan vård.

Det betyder att du ska betala
som mest 1 100 kronor
för vård och tandvård
under 12 månader.

Du kan läsa mer om tandvårdsstödet på webbplatsen www.1177.se och du kan ringa till tandvårdsenheten i Stockholms län på telefonnummer 08-123 133 00.

Du som inte har rätt till stöd genom lagen LSS får ett allmänt tandvårdsbidrag.

Din tandläkare eller tandhygienist söker bidraget hos Försäkringskassan.

Du kan få hjälp från habiliteringen

Stockholms län har flera habiliteringscenter för ungdomar och vuxna.

Alla som har en stor funktionsnedsättning kan få hjälp där.

Du kan också prova andra delar av habiliteringen, till exempel StoCKK - Stockholm Center för Kommunikativt och Kognitivt stöd, PUFFA träningscenter och Taltjänst

Du kan läsa mer om habilitering på webbplatsen www.habilitering.se

Teletal – en telefontjänst för alla

Om du behöver stöd när du ska ringa kan du vända dig till Teletal.

Deras telefonnummer är 020 – 22 44 11.

www.teletal.se

Sjukhusens habilitering

Du som är 18 år eller äldre och har en funktionsnedsättning som du fick när du var ledigär född med eller som du har fått när du var liten kan komma till vuxenhabiliteringen på Huddinge sjukhus.

Du kan ringa dit på telefonnummer 08-585 812 68 eller 08-585 821 75.

Du kan få mer information

Har du fler frågor?

Vill du veta mera?

Du får gärna prata med en kurator

vid ett habiliteringscenter.
Du hittar telefonnummer och adresser
på webbplatsen www.habilitering.se

Du kan också ringa till
Forum Funktionshinders rådgivning
på telefon 08-123 350 10
och texttelefon 08-123 350 40.

Du kan också hitta mer information på de här webbplatserna:
www.funktionshindersguiden.se
www.habilitering.se
www.forumfunktionshinder.se

Forum Funktionshinder

Box 17056, 104 62 Stockholm

Tideliusgatan 12 (Rosenlund), Stockholm

08-123 350 10

Texttelefon: 08-123 350 40

08-123 496 32

forumfunktionshinder@sll.se

www.forumfunktionshinder.se

